

Αντοχή Υλικών Εργαστηριακή Άσκηση 6

Τίτλος Άσκησης: Έλεγχος και Διαστασιολόγηση δοκού

Όνοματεπώνυμο: Μαγγιώρος Βασίλειος

Ημερομηνία: 08/12/18

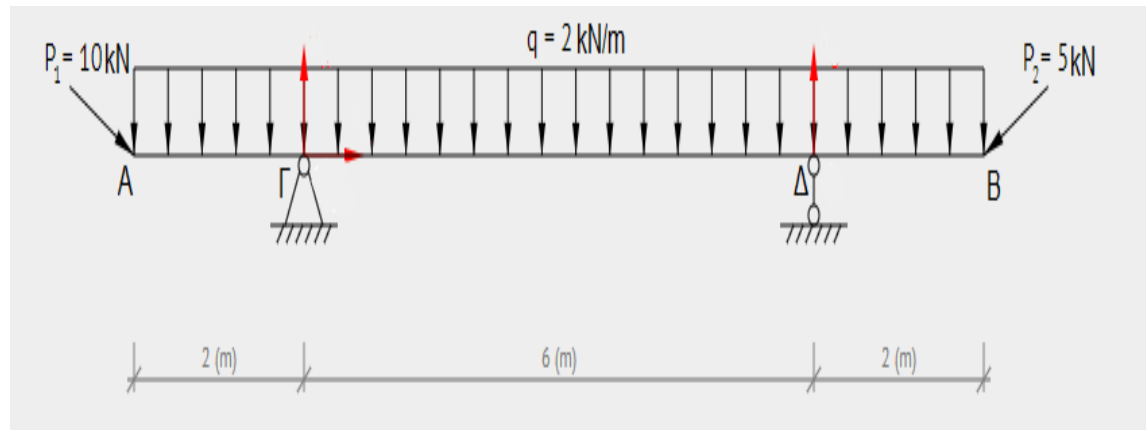
Σκοπός: Ο έλεγχος αντοχής αμφιπροέχουσας δοκού

Εκφώνηση

Δίνεται η αμφιπροέχουσα δοκός του σχήματος που έχει ορθογωνική διατομή και ισχύει $h=4*b$. Η δοκός έχει $\sigma_{επ.}$ 12 MPa και διατμητική επιτρεπόμενη τάση.

α) να προσδιοριστούν οι διαστάσεις της διατομής έτσι ώστε να αντέχει σε κάμψη και διάτμηση

β) αν στο ελεύθερο άκρο B της δοκού ασκείται στρεπτική ροπή $M_T = -2\text{kNm}$ και η επιτρεπόμενη τάση λόγω στρέψης είναι $\tau_{επ.} = 8\text{MPa}$, να βρεθεί αν η δοκός αντέχει σε στρέψη

Επίλυση

$$P_{1x} = P_1 \cdot \cos(30) = 10 \cdot 0,866 \Rightarrow P_{1x} = 8,66 \text{ kN}$$

$$P_{1\psi} = P_1 \cdot \sin(30) = 10 \cdot 0,5 \Rightarrow P_{1\psi} = 5 \text{ kN}$$

$$P_{2x} = P_2 \cdot \cos(30) = 5 \cdot 0,866 \Rightarrow P_{2x} = 4,33 \text{ kN}$$

$$P_{2\psi} = P_2 \cdot \sin(30) = 5 \cdot 0,5 \Rightarrow P_{2\psi} = 2,5 \text{ kN}$$

• Αρχικά, θα υπολογίσουμε τις τιμές των ροπών στα επιμέρους τμήματα (Δ-Β, Α-Γ, Γ-Δ), ώστε να φτιάξουμε το διάγραμμα των ροπών.

Τμήμα Δ-Β

$$M_{\pi\rho\omicron\beta.} = M_B = -\left(\frac{G \cdot L^2}{2}\right) - (P_{2\psi} \cdot L) = -\left(\frac{2 \cdot 2^2}{2}\right) - (2,5 \cdot 2) = -4 - 5 = -9 \text{ kNm}$$

$$f_{\Delta-B} = \frac{g \cdot L^2}{8} = \frac{2 \cdot 2^2}{8} = 1 \text{ kNm}$$

Τμήμα Α-Γ

$$M_{\pi\rho\omicron\beta.} = M_\Gamma = -\left(\frac{G \cdot L^2}{2}\right) - (P_{1\psi} \cdot L) = -\left(\frac{2 \cdot 2^2}{2}\right) - (5 \cdot 2) = -4 - (5 \cdot 2) = -14 \text{ kNm}$$

$$f_{\text{Α-}\Gamma} = \frac{g \cdot L^2}{8} = \frac{2 \cdot 2^2}{8} = 1 \text{ kNm}$$

Τμήμα Γ-Δ

Αφού έχουμε βρει τη ροπή στα σημεία Γ και Δ (δύο άκρα) ενώνω με διακεκομμένη γραμμή (κλείουσα) τις τιμές της ροπής στο κομμάτι Γ-Δ και στη μέση της κλείουσας με φορά κατακόρυφη <<κρεμάω>> το διάγραμμα της υποκατάστατης δοκού.

$$M_{\mu\acute{\epsilon}\sigma\eta} = \left(\frac{G \cdot L^2}{8}\right) = \left(\frac{2 \cdot 6^2}{8}\right) = 9 \text{ kNm}$$

$$M_M = -11,5 + 9 = 2,5 \text{ kNm}$$

• Εφόσον βρήκαμε τις τιμές των ροπών, θα βρούμε τις τιμές των τεμνουσών δυνάμεων για κάθε κομμάτι ξεχωριστά, δηλαδή τα τμήματα (Α-Γ, Γ-Δ, Δ-Β) χρησιμοποιώντας τη σχέση $\Delta Q = \frac{M_{\text{τελ.}} - M_{\text{αρχ.}}}{L}$.

Τμήμα Δ-Β

$$\Delta Q = \frac{M_{\text{τελ.}} - M_{\text{αρχ.}}}{L} = \frac{0 - (-9)}{2} = +4,5 \text{ kN}$$

$$\frac{G \cdot L}{2} = \frac{2 \cdot 2}{2} = 2 \text{ kN} \quad \text{και} \quad -\frac{G \cdot L}{2} = -\frac{2 \cdot 2}{2} = -2 \text{ kN}$$

Τμήμα Γ-Δ

$$\Delta Q = \frac{M_{\text{τελ.}} - M_{\text{αρχ.}}}{L} = \frac{(-9) - (-14)}{6} = +0,83 \text{ kN}$$

$$\frac{G*L}{2} = \frac{2*6}{2} = 6 \text{ kN} \quad \text{και} \quad -\frac{G*L}{2} = -\frac{2*6}{2} = -6 \text{ kN}$$

Τμήμα Α-Γ

$$\Delta Q = \frac{M_{\text{τελ.}} - M_{\text{αρχ.}}}{L} = \frac{(-14) - 0}{2} = -7 \text{ kN}$$

$$\frac{G*L}{2} = \frac{2*2}{2} = 2 \text{ kN} \quad \text{και} \quad -\frac{G*L}{2} = -\frac{2*2}{2} = -2 \text{ kN}$$

Παρατηρούμε στο τμήμα Γ-Δ η τέμνουσα δύναμη Q κόβει τον άξονα των X που σημαίνει ότι στο τμήμα αυτό θα έχουμε τη μέγιστη τιμή της ροπής η οποία μας ενδιαφέρει για την εύρεση της επιτρεπόμενης τάσης. Η τιμή της ροπής δίνεται από την σχέση $M_{\text{max}} = \frac{Q\gamma^2}{2*g}$, όπου $Q_{\Gamma} = 6,83 \text{ kN}$. Από την σχέση αυτή προκύπτει ότι $M_{\text{max}} = -2,33 \text{ kNm}$ και σε απόσταση από το σημείο Γ $x = \frac{Q\gamma}{g} = 3,415 \text{m}$.

- Στη συνέχεια θα υπολογίσουμε τις τιμές των αξονικών δυνάμεων στα επιμέρους τμήματα (Α-Γ, Γ-Δ, Δ-Β)

Τμήμα Α-Γ

$$N_A = -8,66$$

$$N_{\Gamma} = -4,33$$

α) Αφού βρέθηκαν οι τιμές των διαγραμμάτων M, Q, N θα διαστασιολογήσουμε τη δοκό.

$$W = \frac{M_{\text{max}}}{\sigma_{\text{επ}}} = \frac{14}{12} = 10^{-3} \text{m}^3 = 0,001 \text{m}^3$$

Η διατομή είναι ορθογωνική επομένως ισχύει η σχέση:

$$W = \frac{I}{\frac{H}{2}} = \frac{\frac{b*H^3}{12}}{\frac{H}{2}} = \frac{b*h^2}{6} = 2,666 * b^3 \Rightarrow \frac{0,001}{2,666} \Rightarrow b=0,07 \text{m}$$

Άρα το **b= 0,1m** και το **h=0,4m**

Θα επαναυπολογιστεί το W για τη διατομή που βρέθηκε:

$$W = \frac{I}{\frac{H}{2}} = \frac{\frac{b*H^3}{12}}{\frac{H}{2}} = \frac{b*h^2}{6} \Rightarrow W = \frac{0,1*0,4^2}{6} = 0,002 \text{m}^3$$

Θα ελεγχθεί αν η δοκός αντέχει σε κάμψη με τις διαστάσεις που επέλεξα. Ο έλεγχος σε κάμψη είναι $\sigma < \sigma_{\text{επ}}$.

$$\sigma = \frac{|M_{\text{max}}|}{W} + \frac{|N_{\text{max}}|}{A} = \frac{|14|}{0,002} + \frac{|8,66|}{0,04} = 7.000 + 216,5 = 7,2165 \text{ MPa}$$

Θα γίνει έλεγχος σε διάτμηση $T < T_{\text{επ}}$. όπου $T_{\text{υπάρχ.}} = 1,5 * \frac{Q_{\text{max}}}{A}$

$T_{\text{υπάρχ.}} = 1,5 * \frac{9}{0,04} = 3375 \text{ Mpa} < 8 \text{ MPa}$ επομένως η υπάρχουσα διατομή δεν οδηγεί τη δοκό σε θραύση.

β) Θα γίνει έλεγχος σε στρέψη με τις υπάρχουσες διατομές. Η διατμητική τάση λόγω στρέψης ισούται με $\tau = \frac{Mt}{I_p} * r$. Όπου M_t είναι η ροπή λόγω στρέψης κατά απόλυτη τιμή. Όπου I_p η πολική ροπή αδράνειας που ισούται με $I_p = I_x + I_y$ γιατί η διατομή είναι ορθογωνική. Όπου r είναι η ακτίνα στροφής της διατομής.

$$r = \frac{h}{2} = 0,2\text{m}$$

$$I_p = I_x + I_y = \frac{b \cdot h^3}{12} + \frac{h \cdot b^3}{12} = \frac{0,1 \cdot 0,4^3}{12} + \frac{0,4 \cdot 0,1^3}{12} = 0,000567\text{m}^4$$

$$\tau = \frac{Mt}{I_p} * r = \frac{2}{0,000567} * 0,2 \Rightarrow \tau = 0,7054 \text{ Mpa} < 8 \text{ MPa}$$

Συμπέρασμα:

Η διατομή που επιλέχθηκε είναι $b=0,1\text{m}$ και $h=0,4\text{m}$ και σύμφωνα με τους ελέγχους που προηγήθηκαν αντέχει σε κάμψη, εφελκυσμό, διάτμηση και στρέψη.

